

A világ legnagyobb csatája.

— Az orosz lengyelországi, galíciai és kárpáti harctérről. —

A keleti harctérről kapott értesüléseink az utóbbi napokban még a rendes mértéknél is rövidebbek és szűkszavúbbak. Ez csaknem áthatolhatatlan korlátokat emel az elé a ki sérlet elé, hogy a helyzet képét kiszélesítsük és könnyebben érthető módon megmagyarázzuk. Ha azonban behatóan megvizsgáljuk a hivatalos jelentéseket, kétségtelenül kedvező képet nyerünk, jobbat, mint néhány nap előtt. Az orosz offenzíva, amely meglepő módon emelkedett ki a poroszországi vereség romjaiból, amely keleti Galiciában, a Kárpátok széles ívein keresztül, Lengyelországon át a Bobrig és a Narevig heves előnyomulást kísérelt meg, szemlátomást veszített feszítő erejéből, petyhüdtébb lett, szétforgácsolódott.

Ami a Kárpátokat illeti, az ottani helyzetet az időjárási viszonyokkal magyarázhatjuk meg. Az erőfeszítésnek van egy szélső határa, amelyen túl még az erő legutolsó és legnagyobb megfeszítése is képtelen a cselekvésre. A mai hadvezetés kétségtelenül nagyon világosan különbözik az elmúlt idők azon sajátos hadvezérlési művészetétől, amely félve került ki a nehéz terepeket. Az ókorban és az újkorban is dicsőséges példákat találunk arra, hogy a hegyi vidékeken, amelyek nagyrészt magas hegycsúcsokból állnak, télvíz idején nagyobb hadseregek vonulnak keresztül. Az azonban talán először fordul elő a történelemben, hogy az ilyen terepen hetekig tartó harcokat folytatnak. De végül itt is áthatolhatatlan korlát emelkedik. Az embermagasságnyi hó, amely a hegyszakadékokat, szorosokat és utakat takarja, amely egész napi menetelésre tesz néhány kilométernyi távolságot, amely arra kényszerít, hogy az élelmiszereket igavonó állatokon szállítsák és gyakran csaknem megoldhatatlan problémákat okoz és úgy az osztrák-magyar, mint a német csapatoktól valószínű csodákat követel kitarásban, odaadásban és önruralomban.

De az adott viszonyok között a legszélsebb erőfeszítés csodája sem tudja biztosítani a gyorsan és akadálytalanul kifejlődő offenzíva menetét. A Kárpátok északi lejtőin az oroszok a leömlő hólében, feneketlen sárrá és iszappá alakult terepen tartózkodnak. Nálunk és odaát is megakad minden és meg kell akadnia. Magasbb hatalom parancsol megálljt. A harc ereje az egyes összeütközésekben, egyik-másik magaslatért vagy állásért vívott ütközetben nyilvánul meg. Ha a hegyi háború lényege nem is okozná azt, hogy a nagy, egymás ellen törtető tömegek harci tevékenységét a hegyvidék meg nem változtatható arculéhoz képest számos egyes cselekvés bontsa, úgy a tél, nevezetesen az ideji havas tél, a legszélsebbig fokozza ezt a jelenséget, megbénítja az együttes cselekvést a hegyek között és csak egyes pontokon engedi tovább égni a háború tüzét.

Ha azonban a Kárpátokban a természet emeli föl parancsoló szavát, ez nem áll a keletgalíciai és a lengyelországi harcokra. Azt olvassuk, hogy a keletgalíciai harcvonalon, a Nadvornától északra folyó harcokat leszámítva és Bukovinában nyugalom uralkodik. Ezt a jelenséget rendkívül figyelmen kívül kell tartanunk, ha meggondoljuk, micsoda szenvedélyességgel, csaknem kétségbeesett erőfeszítéssel indult meg itt az orosz offenzíva, hogyan vontak el Lengyelországból és Oroszország belsejéből minden rendelkezésre álló erőt, hogy a Kárpátokból Keletgaliciába előnyomuló hadseregcsoportunk ellen vetessék. Az orosz hadi jelentések nagyban dicsékedtek az ezen a fronton állítólag elért sikerekről, amelyek visszhangja a semleges sajtóig is eljutott. És most a támadás hullámai már néhány nap óta apadnak és elsekélyesednek. A kép kiegészül és teljessé válik, mihelyt tovább tapogatódzunk a harcvonalon észak felé. Oroszlengyelországban csapataink erősen tartják az utóbbi napokban elfoglalt te-

riületeket és visszaverik az oroszoknak minden visszafoglaló kísérletét. Az oroszok Észak Lengyelországban a legélénkebbek. De a legújabb jelentésekből az tűnik ki, hogy a szerencse itt is teljesen elfordult tőlük. Ha most összehasonlításként szembeállítjuk a keleti hadszíntér helyzetét a nyugatival, az a legszembeötlőbb különbség tűnik ki, hogy itten, bár a harcok nagy területen hasonlóképpen vakond formára alakultak és a lövészárkokban tengődnek, mégis maradt terület és lehetőség a nagyszabású kidöntött és bátran végrehajtott cselekvő mozdulatok számára. Például a Kárpátokon keresztül, Keletgaliciába való előnyomulás mindenképpen mozgó-harc jellegű volt. Ha szem előtt tartjuk, hogy egyes vidéken mennyire alakul át a háború formája, a kárpáti harcokat is nem kevésbé sorozhatjuk a mozgó-harc fogalma alá. A legnagyobb szabású teljes mozgó-harc tűnik ki azokból a hadműveletekből, amelyek Keletporoszországban a tízedik orosz hadsereg megsemmisítésében csúcsosodnak ki és most heves, föltartóztatolhatatlan, gyorsan mozgó harcokban sugároznak szét a Plocktól Grodnóig terjedő széles front hosszában. A háború lefolyása ezen különböző alakulásának egyik oka az lehet, hogy keleten nagyobb terület áll rendelkezésre. De nem szabad megemlékeznünk arról, hogy a háború nyolcadik hónapjában vagyunk.

És most nyissuk fel a taktikáról és stratégiáról szóló kézikönyveket, mindazokat a megcsodált régi és új elméleti fejtegetéseket a jövő háborúról, amelyek bölcseségünk forrásai voltak, amíg a cselekvésekből és a valószínűségekből meg nem szereztük az igazság ismeretét. Mindezekből a könyvekből azt fogjuk találni, hogy valamennyien megegyeznek abban, miszerint a háború további folyamán bizonyos fokig el kell hogy vesszük rugalmasságát s elérnyedt, gyöngye érverése lesz, mihelyt a hatalmas fölvonuló csatákban kitobzódta első viharos életét. A keleti harctérről azonban ez egyáltalában nem áll. Nem áll az oroszokra és még kevésbé áll a szövetségeseikre. Az offenzívában és az ellenoffenzívában mindkét részből nyilvánul az a megdöbbentő képesség, hogy minden erőt megfeszítsenek és az erők fogyatáig küzdenek. A napoleoni háborúk is kezdettől végig nagyszabású offenzívából álltak. Bizonyos, hogy soha erősebb akarat és izzóbb lélek nem vezette a háborús cselekményeket, mint Napoleon; különbség még az is, hogy a háború harcokra és menetelésekre oszlott. Az a háború azonban, amelyet most a keleten folytatnak, még jobban pedig a nyugati háború, mindennapos, szakadatlan harcokból áll. Ha néha messze területeken csupán a tüzéség tevékenységére szorítkozik is, a harcvonal más részein hullanak a küzdelem véres áldozatai. A küzdelem borzalmasságát, példátlan voltát csak az zárja el tekintetünk elől, hogy a jelentésekben a súlyos, veszteséggel telt ütközetek egy-egy mondatra zsugorodnak össze: „Visszavetettük“, vagy „Előrenyomultunk“.

A t. ügyvéd urak figyelmét felhívom az új Polgári perrendtartás életbe léptetésével elrendelt

Váltófizetési meghagyási nyomtatványokra,

melyek 100 db-ból 2 kor.-ért kaphatók

Várnay L. könyv- és papirkereskedésében SZEGED, Kárász-u. 9.

Ügyvédi feljegyzési és főkönyvek és az összes ügyvédi nyomtatványok nagy raktára.

Csökken a város jövedelme.

— A javadalmi bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A javadalmi bizottság szombaton délután négy órakor ülést tartott Balogh Károly pénzügyi tanácsos elnöklésével. A javadalmi hivatal ügyvezetője bemutatta a város javadalmi hivatalainak február havi üzleteredményét. Ez az összehasonlító kimutatás szerint a következő: 1914. február hónapjában, állami bor és hus fogyasztási adóból befolyt 48.926 korona 67 fillér, ezzel szemben az idén ugyanezen adónem 50.268 korona 57 fillért jövedelmezett. A városi fogyasztási adópótlék tavaly február 13.835 korona 04 fillér; az idén 14.035 korona 15 fillér volt. A városi fogyasztási illeték tavaly 6406 korona 11 fillért tett ki; az idén 6654 korona 18 fillért. Kövezetvám díjból tavaly befolyt 27.754 korona 51 fillér; az idén csak 14.247 korona 95 fillér. Míg az előbbi tételknél emelkedés volt tapasztalható, a kövezetvámnál majd 50% csökkenés mutatkozott.

A partjavadalmi díj tavaly is, meg az idén is 436 korona 66 fillért hozott. A hidvám díj ismét emelkedést mutat: 1914. február hónapjában hidvám díjból csak 3685 korona 88 fillér folyt be; az idén már 4291 korona 26 fillért tesz ki a hidvám-jövedelem. Csökkent a helypénzből származó bevétel is: tavaly 7542 korona 84 fillér volt; az idén pedig csak 7066 korona 44 fillér. A súly- és ürmérték díj 119 korona 86 fillér többletet mutat, mert a tavalyi jövedelem 425 korona 92 fillér volt; az idén meg 545 korona 78 fillér. Többlet mutatkozik a vágóhid díjnál is: 776 korona 97 fillér értékben; tavaly ebben az adónemben befolyt 13.127 korona 60 fillér, az idén 13.904 korona 57 fillér.

A föld- és vályogdíjban, a vámbírságdíjban, a tápéi rév-vámdíjban jelentéktelen csökkenés mutatkozik; míg a szemle-díj csekély szaporulatot mutat. Nagy differenciák vannak még a vízhasználati és a városi fürdő díjban. A vízhasználati díj tavaly 25.690 korona 94 fillért jövedelmezett; az idén csak 21.005 korona 39 fillért. Vagyis ennél a tételnél 4685 korona 55 fillért tesz ki a csökkenés. A városi gőzfürdő tavaly 4897 korona 10 fillér hasznot hajtott; míg az idén csak 4241 korona 50 fillért; vagyis 655 korona 60 fillérrel kevesebbet.

A végeredményt tekintve, a háború erősen érezteti hatását a város gazdasági életében is. Mert míg tavaly februárban a városi javadalmakból 153.080 korona 64 fillér folyt be, addig az idén csak 136.893 korona, tizenhárom fillér. A csökkenés 1915-nek ebben az egy hónapjában 16.187 korona 51 fillért tesz ki.

Kopny Gyula

Auer-fény világítási- és jókarbantartási vállalat.

Szeged, Kosuth Lajos-sugárút 1. szám.

Csillárok, gázfűzők és mindennemű gázfelszerelési cikkek raktára ::

Telefon: 468.

Telefon: 468.